

Rapportage nader onderzoek ecologie

diverse locaties te Leusden

Opdrachtgever	Gemeente Leusden Postbus 150 3830 AD Leusden
Rapportnummer	Rapport 4730.002
Versienummer	D1
Status	Eindrapportage
Datum	25 juli 2018
Vestiging	Zuid-Holland Max Euwelaan 21-29 3062 MA Rotterdam 010 - 7640828 rotterdam@econsultancy.nl
Opsteller	M. Mougnot, MSc
Paraaf	
Kwaliteitscontrole	drs. A.N. de Keijzer
Paraaf	

Kwaliteitszorg

Econsultancy is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Het NGB is een vereniging van ecologische advies- en -onderzoeksbureaus en werkt aan de kwaliteit van advisering gericht op natuur, landschap, water, milieu en ruimte en behartigt de belangen van groene adviesbureaus. Het Netwerk hanteert een gedragscode die opdrachtgevers en andere belanghebbenden een basis biedt om de leden aan te spreken op de kwaliteit van hun werk.

Betrouwbaarheid

Dit onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd conform de toepasselijke en van kracht zijnde protocollen en richtlijnen voor onderzoek. Het onderzoek betreft echter een momentopname en geeft een inschatting van de aanwezigheid van beschermde soorten op de onderzoekslocatie. Het incidenteel voorkomen van beschermde soorten is nooit met zekerheid uit te sluiten. Econsultancy accepteert op voorhand geen aansprakelijkheid ten aanzien van mogelijke beslissingen die de opdrachtgever naar aanleiding van het door Econsultancy uitgevoerde onderzoek neemt.

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	1
2	GEBIEDSBESCHRIJVING	1
	2.1 Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving	1
	2.2 Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie	2
3	RESULTATEN VOORGAAND ONDERZOEK.....	3
4	ONDERZOEKSMETHODIEK	4
5	ONDERZOEKSRESULTATEN.....	6
	5.1 Broedvogels.....	6
	5.2 Vleermuizen.....	7
6	TOETSING AAN WET- EN REGELGEVING	9
	6.1 Vleermuizen.....	9
7	CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN	10

1 INLEIDING

Econsultancy heeft van Gemeente Leusden opdracht gekregen voor het uitvoeren van een aanvullend ecologisch onderzoek van de diverse locaties te Leusden.

Het aanvullend ecologisch onderzoek is uitgevoerd in het kader van een bestemmingsplanwijziging.

Het aanvullend ecologisch onderzoek is uitgevoerd naar aanleiding van de resultaten van de quickscan flora en fauna die Econsultancy in augustus 2017 op de onderzoekslocatie heeft uitgevoerd (rapport 4730.001, 6 september 2017).

Econsultancy is lid van de branchevereniging "Netwerk Groene Bureaus" en werkt volgens de door het Netwerk opgestelde gedragscode en protocollen.

2 GEBIEDSBESCHRIJVING

2.1 Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving

De onderzoekslocatie ($\pm 35.000 \text{ m}^2$) ligt binnen de bebouwde kom en in de nabijheid van de kern van Leusden. In figuur 1 is de topografische ligging van de onderzoekslocatie weergegeven.

De onderzoekslocatie betreft 4 schoolgebouwen en directe omgeving, te weten: Basisschool 't Ronde, Basisschool De Heerd, Basisschool De Holm en de Dependance Basisschool De Holm.

Figuur 1. Luchtfoto onderzoekslocatie en directe omgeving.

De 4 scholen liggen vlak bij elkaar en zijn gelegen in een woonwijk van Leusden, met veel groen en water in de directe omgeving. De inrichting van de schoolterreinen is deels verhard speelterrein, deels gazon met veel groen en oudere bomen van diverse soorten.

Langs de schoollocaties lopen watergangen met natuurlijke oevers, waterplanten (o.a. waterlelie) veel groen en overhangende bomen.

2.2 Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie

Op de locatie van de bestaande basisschool (De Heerd) zal een IKC (integraal kind centrum) ontwikkeld worden. De omvang van dit nieuwe IKC zal groter zijn dan het bestaande schoolgebouw. De exacte locatie is nog niet bekend. De andere schoollocaties zullen op termijn verdwijnen, daar zal woningbouw voor terugkomen. De exacte plannen zijn nog niet bekend. Gezichtsbepalende bomen en groenstructuren zullen zoveel mogelijk behouden blijven.

3 RESULTATEN VOORGAAND ONDERZOEK

Uit de quickscan blijkt dat, om de effecten van de ingreep volledig te kunnen toetsen aan de Flora- en faunawet er op sommige punten meer informatie is benodigd:

Vleermuizen

Alle vleermuissoorten zijn beschermde inheemse diersoorten als bedoeld in artikel 3.5 van de Wet natuurbescherming op basis van het feit dat de soort is opgenomen in bijlage IV van de Habitatrichtlijn (Bij12, kennisdocument, gewone dwergvleermuis).

Momenteel zijn er onvoldoende bruikbare gegevens beschikbaar over het gebruik door vleermuizen van de onderzoekslocatie en de directe omgeving. De bebouwing op de onderzoekslocaties 't Ronde en De Holm is geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen, met name vanwege de aanwezigheid van dakpannen met geschikte openingen die toegang verlenen tot ruimten achter de dakbedekking. Bij De Heerd zijn er op verscheidene plekken ruimtes achter betimmeringen waargenomen waar vleermuizen gebruik van kunnen maken. De bebouwing is daarmee geschikt als verblijfplaats voor gewone dwergvleermuis en laatvlieger. Gelet op de omvang van de onderzoekslocatie en de verschillende functies (verblijfplaats, foerageergebied en vliegroute) die het gebied op basis van habitatkenmerken kan hebben, is het mogelijk dat er overtredingen plaats zullen vinden met betrekking tot vleermuizen. Een aanvullend onderzoek binnen het geschikte seizoen dient meer uitsluitsel te geven over het gebruik van de onderzoekslocatie door vleermuizen. Vervolgens dient vastgesteld te worden of er overtredingen plaats zullen vinden bij de uitvoering van het project en of mitigerende maatregelen noodzakelijk zijn.

Gierzwaluw en huismus

De huismus is een beschermde inheemse vogelsoort als bedoeld in artikel 3.1 van de Wet natuurbescherming, op basis van het feit dat de soort deel uitmaakt van 'alle natuurlijk in het wild levende vogelsoorten op het Europese grondgebied van de Lidstaten waarop het Verdrag van toepassing is' (artikel 1 van de Vogelrichtlijn). De huismus staat vermeld op de lijst met vogelsoorten waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn (RVO, 2009). De nesten van huismussen vallen onder categorie 2 van vogelnesten "nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop (Bij12, kennisdocument, huismus).

De gierzwaluw is een beschermde inheemse diersoort als bedoeld in artikel 3.1 van de Wet natuurbescherming op basis van het feit dat de soort is opgenomen in Bijlage II van de Vogelrichtlijn. De gierzwaluw staat vermeld op de lijst met vogelsoorten waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn (RVO, 2009). Op deze lijst vallen de gierzwaluwnesten onder categorie 2 "nesten van deze semikoloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop (Bij12, kennisdocument, gierzwaluw).

De huismus en gierzwaluw zijn typische gebouwbezonende soorten. De opstallen zijn geschikt voor deze soorten vanwege de aanwezigheid van broedlocatiemogelijkheden als gevolg van ruimtes onder de dakpannen. Met name de panden met pannen daken ('t Ronde en De Holm) zijn in potentie geschikt als broedlocatie voor huismus en gierzwaluw. Daarnaast moet de habitat van de huismus voldoen aan een combinatie van een aantal elementen, die ook nog eens binnen een straal van enkele meters (dekking bij voedselbronnen) tot enkele honderden meters (nestplek en voedselbronnen) van elkaar moeten liggen. De habitat moet bestaan uit een combinatie van plekken voor nestgelegenheid, voedsel (voor volwassenen en jongen), dekking (stekelige struiken, groenblijvende struiken en klimplanten, coniferen, klimop), plekken voor stofbaden en drinkwater. Ontbreekt één van de onderdelen of liggen ze te ver van elkaar verwijderd, dan is de habitat niet geschikt (Bij12 kennisdocument, huismus). Indien het plangebied door de huismus of gierzwaluw gebruikt wordt als broedgebied of essentieel foerageergebied, dan zullen ingrepen verstorend of schadelijk zijn.

4 ONDERZOEKSMETHODIEK

Vleermuizen

Voor **vleermuizen** zijn in de periode half april tot eind september in totaal vijf aanvullende veldbezoeken uitgevoerd. De veldbezoeken zijn in de avonduren (4) en/of ochtenduren (1) uitgevoerd. De eerste bezoeken (4^e en 5^e rondes) zijn in het najaar van 2017 uitgevoerd (26 augustus 2017 en 29 september 2017). De rondes 1, 2 en 3 zijn uitgevoerd op respectievelijk 3 mei 2018, 31 mei 2018 en 5 juli 2018 (ochtendbezoek). De inventarisatiemethode is uitgevoerd conform het protocol voor vleermuisonderzoek 2017, dat is opgesteld door het vleermuisvakberaad van het Netwerk Groene Bureaus en de Zoogdierverseniging, in overleg met Dienst Landelijk Gebied en de Gegevensautoriteit Natuur. De onderzoeksinspanning is gebaseerd op de functies zomerverblijfplaats, kraamverblijfplaats en paarverblijfplaats, foerageer gebied en vliegroute van de gewone dwergvleermuis en laatvlieger.

Het protocol heeft tot doel het belang van de functies van onderzoekslocaties voor soorten vleermuizen effectief en efficiënt vast te stellen dan wel uit te sluiten. Doordat het protocol is gevolgd, bestaat grote mate van juridische zekerheid, dat is voldaan aan een wettelijke en maatschappelijk verantwoorde inspanning, om na te gaan of soorten en functies van gebieden in het geding zijn. Het kan nooit worden uitgesloten dat verblijfsfuncties tijdens het onderzoek worden gemist, maar er is wel aan de onderzoeksinspanning voldaan. In het bijzonder wanneer de aanwezigheid van gebiedsfuncties of soorten wordt uitgesloten, zou een onderzoek volgens het protocol als juridisch voldoende moeten worden aangemerkt.

Het vleermuisonderzoek is uitgevoerd binnen de meest gunstige periode van het jaar waarin vleermuizen aantoonbaar van de onderzoekslocatie gebruik kunnen maken (april - september). Winterverblijfplaatsen zijn zeer lastig aan te tonen. Gedurende de periode half mei tot en met half juli hebben de meeste soorten hun zomer- en kraamverblijfplaatsen bezet en zijn druk bezig met het grootbrengen van jonge dieren. In de maanden augustus en september maken vleermuizen gebruik van paarverblijfplaatsen en zijn veel soorten in de omgeving van hun winterverblijf te vinden.

Alle veldbezoeken zijn uitgevoerd met behulp van een batdetectors (Pettersson D 240x). Tijdens de veldbezoeken is voornamelijk gelet op uitvliegende, invliegende of zwermende vleermuizen. Daarnaast is er ook gelet op foeragerende en passerende vleermuizen. Tijdens de twee najaars veldbezoeken is voornamelijk gelet op sociale geluiden. In de periode augustus - september produceren mannetjes vleermuizen sociale geluiden vanuit of vliegend rondom bebouwing om vrouwtjes te lokken.

Huismus

Voor het onderzoek naar de huismus zijn op 4 april 2018 en 3 mei 2018 twee veldbezoeken uitgevoerd. Tijdens de veldbezoeken is gezocht naar roepende huismussen. Mannetjes huismussen roepen met name in het voorjaar ('s ochtends) vaak vanaf de dakranden/goten waar hun nesten zich bevinden. Bij het aantreffen van roepende mannetjes mag worden aangenomen dat zich onder het betreffende dak één of meerdere nesten bevinden. Tijdens de veldbezoeken werd tevens op huismussen die (met nestmateriaal) onder dakpannen of andere nestlocaties verdwenen. De onderzoeksmethode is conform hetgeen is voorgeschreven in het Kennisdocument Huismus (BIJ12, 2017).

Gierzwaluw

Conform het Kennisdocument Gierzwaluw (BIJ12, 2017) dient de aanwezigheid van een nest- of rustplaats van een gierzwaluw op basis van een territoriumkartering vanaf eind april tot en met half juli worden uitgevoerd. De datumgrenzen zijn 15 mei tot en met 15 juli, maar de meest geschikte periode is 1 juni-15 juli. Tussen 21.00 en 22.30 uur is de grootste kans om het invliegen in een opening waar te nemen. Deze tijden komen overeen met de startmomenten van het vleermuisonderzoek.

Tabel I. Onderzoeksinspanning per soortgroep

		april	mei	juni	juli	augustus	september
vleermuizen	tijdstip	-	1 x avond *	1 x avond*/1 x ochtend *	-	-	2 x avond
	datum		3 mei 2018 (1 ^e ronde)	31 mei 2018 (2 ^e ronde) 5 juli 2018 (3 ^e ochtendronde)			26 augustus 2017 (4 ^e ronde) 29 september 2017 (5 ^e ronde)
	functie		Zomerverblijf/ vliegroutes	kraamverblijf/ zomerverblijf/vliegroutes			paar/ baltsverblijf
huismus	tijdstip	2 x overdag					
	datum	4 april 2018 3 mei 2018					
	functie	territorium/ nestlocaties					
gierzwaluw	tijdstip	-		3 x avond*		-	
	datum			31 mei 2018, 19 juni 2018 en 5 juli 2018			
	functie			nestlocaties			

* Het veldwerk wordt door twee personen uitgevoerd.

Tijdens de veldbezoeken waren de weersomstandigheden voor het waarnemen van vleermuizen gunstig. Tijdens geen van de veldbezoeken was de temperatuur lager dan 10 °C. De windsnelheid lag beneden de 5 Bft. en er was geen sprake van neerslag, anders dan een lichte motregen.

5 ONDERZOEKSRESULTATEN

5.1 Broedvogels

Huismus

Huismussen nestelen meestal in ruimtes onder dakpannen, die zij via de dakgoot kunnen bereiken. Tijdens de veldbezoeken zijn de mussen waargenomen op de goot van de woningen gelegen ten westen van de basisschool 't Ronde (langs de Uilenhoeve) alsmede in de heggen op de onderzoekslocatie (noordwesten hoek). Daarnaast zijn de huismussen waargenomen in de heggen gelegen ten oosten van de basisschool de Heerd en ten noorden van de basisschool de Holm. Op basis van de huidige onderzoeksinspanning kan worden uitgesloten dat de te slopen bebouwingen een vaste rust- en verblijfplaats vormt voor huismus. Met betrekking tot de door de huismussen gebruikte heggen (binnen de onderzoekslocatie) wordt geadviseerd om die heggen zoveel mogelijk te behouden en in de nieuwe inrichting plannen nieuwe heggen en struiken te planten.

Figuur 2. Huismus op de goot van de woning gelegen aan de Uilenhoeve 35.

Figuur 3. Huismus in de heg binnen het onderzoekslocatie (Basisschool 't Ronde, noordwesten hoek).

Gierzwaluw

Gierzwaluwen nestelen meestal in ruimtes onder dakpannen en openingen onder boeidelen. Gierzwaluwen vliegen gegroepeerd met hoge snelheden tussen de gebouwen door en vliegen daarbij plotseling ergens binnen. Op de onderzoekslocatie zijn gedurende de veldbezoeken die plaatsvonden tijdens het broedseizoen geen in-, uit, laag- of hoogvliegende gierzwaluwen waargenomen. Op basis van de huidige onderzoeksinspanning kan worden uitgesloten dat de te slopen bebouwing een vaste rust- en verblijfplaats vormt voor gierzwaluw.

5.2 Vleermuizen

Verblijfplaatsen binnen de onderzoekslocatie

Tijdens de veldbezoeken zijn binnen de onderzoekslocatie geen invliegende, uitvliegende, zwermen- de of gevel grijpende vleermuizen waargenomen. Ook tijdens de laatste controlerende, op 5 juli (och- tendronde), zijn er geen invliegende vleermuizen waargenomen. Hierbij is voornamelijk gelet op de zuid-, en oostzijde van de basisschool 't Ronde, waar tijdens vorige rondes in de bomen en langs de gevel foerageerde gewone dwergvleermuizen zijn waargenomen. Op basis van de huidige onder- zoeksinspanning kan met voldoende zekerheid worden vastgesteld dat de te slopen bebouwing geen functie heeft als vaste rust- en verblijfplaats voor vleermuizen.

De aanwezige bomen op de planlocatie zijn onderzocht op de aanwezigheid van holten en spleten. Er zijn geen holten of ook spleten aangetroffen, zodat de aanwezigheid van boombewonende vleermui- zen redelijkerwijs uit te sluiten is. Daarnaast blijven de gezichtsbepalende bomen en groenstructuren op het plangebied zoveel mogelijk behouden.

Foerageergebied

Binnen het plangebied bevindt zich geschikt foerageergebied voor de soorten zoals gewone dwerg- vleermuis, laatvlieger en ruige dwergvleermuis. Ten zuid-, en oostzijde van de basisschool 't Ronde, en ten zuidwesten van de Basisschool De Holm bevinden zich bomen en de gevel van het gebouw waar de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger gezien zijn tijdens het veldbe- zoeken.

Figuur 4. Foerageergebieden binnen onderzoekslocatie en in directe omgeving.

Verblijfplaatsen buiten de onderzoekslocatie

Buiten het plangebied bevinden zich geschikte voor vleermuizen gebouwen en bomen. Tijdens het nader onderzoek zijn er geen invliegende, uitvliegende, zwermende of gevel grijpende vleermuizen buiten de onderzoekslocatie waargenomen.

Vliegroutes

Vleermuizen maken veelal gebruik van lijnvormige (donkere) landschapselementen als houtsingels, beken en lanen om zich te verplaatsen tussen verblijfplaatsen en foerageergebieden. Dergelijke potentiële vliegroutes zijn op de onderzoekslocatie niet aanwezig. Door de herstructurering van de onderzoekslocatie worden geen vliegroutes verstoord. Tijdens de veldbezoeken zijn geen eenduidige vliegpatronen aangetroffen die door meerdere individuen worden gevolgd. Waargenomen vleermuizen betreffen exemplaren, die uit verschillende richtingen afkomstig zijn. De bomen en groenstructuren op het plangebied blijven zoveel mogelijk behouden.

6 TOETSING AAN WET- EN REGELGEVING

6.1 Vleermuizen

Beschermingsregime

Alle in Nederland voorkomende vleermuissoorten genieten zowel binnen de Flora- en faunawet als binnen de Natuurbeschermingswet een strikte bescherming. Alle vleermuissoorten staan vermeld in bijlage IV van de Europese Habitatrichtlijn. Dit betekent dat ze beschermd zijn tegen verstoring van vaste rust- en verblijfplaatsen. Onder deze vaste rust- en verblijfplaatsen wordt verstaan: "het gehele systeem waarvan een populatie gebruik maakt tijdens de jaarcyclus van de soort". Dit houdt in dat niet alleen de zomer- en winterverblijfplaatsen maar ook de verbindingen hiertussen (vliegroutes) en de foerageergebieden bescherming genieten.

Vleermuizen zijn streng beschermd omdat dat ze erg kwetsbaar zijn. De afgelopen vijftig jaar zijn sommige soorten erg zeldzaam geworden of geheel verdwenen. Wanneer overwinterende dieren worden verstoord, is de kans groot dat ze sterven omdat ze dan teveel van hun vetreserve gebruiken. Maar al te vaak worden bomen gekapt en oude gebouwen gerenoveerd of gesloopt. Als zich hierin een vleermuiskolonie bevindt, heeft dat grote gevolgen voor de vleermuisstand in de wijde omgeving. Omdat ze meestal maar één jong per jaar krijgen, kan herstel erg lang duren. Vleermuizen kunnen zelf geen verblijfplaatsen maken en zijn dus afhankelijk van bestaande verblijfplaatsen. Daarnaast hebben ingrepen in het landschap ook negatieve gevolgen doordat foerageergebieden en vliegroutes, waar vleermuizen jaren achtereen gebruik van maken, verdwijnen. De impact die een ingreep kan hebben verschilt sterk per situatie en per soort waardoor meestal gedetailleerde gegevens nodig zijn om een passend advies te geven.

7 CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

Econsultancy heeft in opdracht van Gemeente Leusden een aanvullend ecologisch onderzoek uitgevoerd aan de diverse locaties te Leusden.

Het aanvullend ecologisch onderzoek is uitgevoerd in het kader van een bestemmingsplanswijziging.

Voorgenomen ingreep

Op de locatie van de bestaande basisschool (De Heerd) zal een IKC (integraal kind centrum) ontwikkeld worden. De omvang van dit nieuwe IKC zal groter zijn dan het bestaande schoolgebouw. De exacte locatie is nog niet bekend. De andere schoollocaties zullen op termijn verdwijnen, daar zal woningbouw voor terugkomen. De exacte plannen zijn nog niet bekend. Gezichtsbepalende bomen en groenstructuren zullen zoveel mogelijk behouden blijven.

Functie onderzoekslocatie voor vleermuizen

Het planlocatie heeft de functie van foerageergebied voor de gewone dwergvleermuis, laatvlieger en ruige dwergvleermuis. Ook in de nieuwe situatie zal dit foerageergebied naar verwachting in dezelfde kwaliteit gehandhaafd blijven. Daarnaast is in de directe omgeving voldoende alternatief aanwezig, mocht gedurende werkzaamheden foerageergebied tijdelijk ontoegankelijk zijn.

Functie onderzoekslocatie voor huismussen

De heggen binnen de onderzoekslocatie functioneren als foerageer- en rustgebieden voor de huismus. Door de herinrichting van de onderzoekslocatie blijven de bomen en groenstructuren zoveel mogelijk behouden.

Met betrekking tot de door de huismussen gebruikte heggen wordt geadviseerd om die heggen zoveel mogelijk te behouden en in de nieuwe inrichting plannen nieuwe heggen en struiken te planten.

Ondanks dat er aan de onderzoeksinspanning van het vleermuisprotocol is voldaan, kan het nooit volledig worden uitgesloten dat een incidentele verblijfsfunctie van één of enkele individuen wordt gemist. Het protocollair onderzoek blijft een reeks van momentopnames, waardoor niet elke avond en/of ochtend gedurende het seizoen onderzoek plaats kan vinden. Wanneer er tijdens de werkzaamheden onverhoopt toch één of meerdere vleermuizen worden aangetroffen dienen de sloopwerkzaamheden ter plaatse tijdelijk te worden gestaakt en dient er in eerste instantie contact te worden opgenomen met Econsultancy of een lokale vleermuisdeskundige. In overleg zal vervolgens worden bepaald hoe er verder gehandeld dient te worden en welke eventuele maatregelen getroffen moeten worden. Overtreding ten aanzien van vliegroutes is hierbij niet aan de orde.

Conclusie

Bij de voorgenomen sloop van de scholen is geen sprake van verstoring of vernietiging van verblijfplaatsen of andere beschermde locaties van vleermuizen, huismussen of gierzwaluwen. Een onthefingsaanvraag is niet aan orde.

Econsultancy
Rotterdam, 25 juli 2018

Verklarende woordenlijst

Activiteitenplan

Een activiteitenplan dient als begeleidend document voor een ontheffingsaanvraag. In het activiteitenplan zijn maatregelen verwoord waarmee de functionaliteit van een rust- of verblijfplaats van een beschermde soort behouden blijft en schade aan individuen wordt voorkomen.

Externe werking

Niet alleen activiteiten in een Natura 2000-gebied/EHS hebben invloed op de staat van instandhouding van het gebied, ook activiteiten buiten het gebied kunnen de natuurwaarden in een gebied beïnvloeden. Dit wordt "externe werking" genoemd. Er bestaat geen ruimtelijke grens voor externe werking: bepalend zijn de effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van de soorten en habitattypen in het Natura 2000-gebied/ EHS, ongeacht de afstand tot het beschermde gebied.

Expert Judgement

Inschatting van een deskundige op grond van zijn kennis en ervaring.

Foerageerhabitat

Het gebied waarbinnen een soort voedsel zoekt.

Foerageren

Zoeken en vinden van voedsel door dieren (jachtgebied).

Functioneel leefgebied

Hiermee wordt het gebied dat is benodigd om de functionaliteit van een voortplantingsplaats of van een vaste- rust of verblijfplaats te behouden. Een nestlocatie of voortplantingsplaats kan bijvoorbeeld alleen succesvol functioneren, wanneer er voldoende habitat (schuilgelegenheid, voedsel etc.) van voldoende kwaliteit aanwezig is om te kunnen paren, eieren te leggen en jongen groot te brengen.

Gunstige staat van instandhouding

Er is sprake van een gunstige staat van instandhouding van een soort of habitatype als de omstandigheden waarin de soort of het habitatype voorkomt perspectief bieden op een duurzaam voortbestaan van die soort of dat habitatype.

Habitat

Omvat de plaatsen waar een bepaald organisme voorkomt doordat de abiotische en biotische factoren (niet levende en levende natuur) van die plaatsen voldoen aan de eisen en toleranties die het organisme stelt om te kunnen overleven, groeien en zich voortplanten.

Kraamverblijfplaats

Voortplantingsplaats van vleermuizen. Het gaat hierbij vaak om de vrouwelijke exemplaren van een kolonie (ook wel kraamgroep genoemd) die gezamenlijk hun jongen grootbrengen. De aantallen vleermuizen in een kraamgroep kun oplopen tot meerdere honderden exemplaren.

Landschappelijk inpassingsplan

Het inpassen van ruimtelijke ontwikkelingen in het buitengebied middels een ontwerp van de groenvoorziening, dat voldoet aan het beleid ten aanzien van ruimtelijke kwaliteit. Hierdoor wordt zorg gedragen dat een ruimtelijke ontwikkeling past in het landschap.

Landhabitat

Amfibieën zijn voor de voortplanting afhankelijk van water. Buiten de voortplantingsperiode maakt de soortgroep gebruik van landhabitat als onderdeel van het leefgebied. Landhabitat voor amfibieën omvat onder andere structuurrijke of opgaande vegetatie zoals (loof)bos, houtwallen, struikgewas, heide, ruigtekruiden, vegetaties en moeras.

Mitigerende maatregelen

Maatregelen die negatieve effecten bij een ingreep voorkomen of reduceren.

Omgevingscheck

Een omgevingscheck wordt uitgevoerd bij verlies van leefgebied van een jaarrond beschermde functie van een soort die door een ingreep (tijdelijk) verloren gaat. De omgeving van de ingreep wordt door een ter zake deskundige beoordeeld op aanwezigheid van voldoende alternatief leefgebied en/of potentiële verblijfplaatsen.

Ontheffing

De Flora- en faunawet is gemaakt om planten- en diersoorten die vrij in het wild leven te beschermen. Om deze kwetsbare soorten te beschermen bevat de Flora- en faunawet een aantal verbodsbepalingen. Onder bepaalde voorwaarden mogen de activiteiten wel doorgaan, daarvoor kan een ontheffing benodigd zijn. Een ontheffing is een besluit waarbij in een individueel concreet geval een uitzondering op een wettelijk verbod wordt gemaakt.

Paarverblijfplaats

Dit is een verblijfplaats die hoofdzakelijk in het najaar (september/oktober) door vleermuizen worden gebruikt om te paren. Eén mannetje kan een dergelijke verblijfplaats met meerdere vrouwtjes delen. In de omgeving van de paarverblijfplaats wordt veelal door het territoriale mannetje middels baltsvluchten getracht vrouwtjes aan te lokken.

Populatie

Een biologische populatie is een groep individuen van dezelfde soort die zich onderling voortplant en als zodanig geïsoleerd is van andere zulke groepen.

Rode Lijst

Rode Lijsten laten zien welke soorten zijn verdwenen en welke soorten in een gebied sterk zijn achteruitgegaan of zeldzaam zijn. Er bestaan verschillende Rode Lijsten. Voor vogels, voor zoogdieren, planten, paddenstoelen, insecten en voor allerlei andere soortgroepen. Rode Lijsten hebben geen officiële juridische status. Plaatsing op de lijst maakt een dier dus nog geen 'beschermde diersoort' in de zin van de Flora- en faunawet. De Rode Lijsten hebben in de praktijk wel een belangrijke signaleringfunctie. Door de Rode Lijst te raadplegen, kunnen alle instellingen die met natuurbehoud te maken hebben rekening houden met bedreigde soorten.

Significant negatief effect

Een effect is in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 significant als de instandhoudingsdoelen van het Natura 2000-gebied dreigen te worden aangetast.

Het begrip 'significant' staat centraal in de toepassing van het beschermingsregime voor Natura 2000-gebieden bij zowel vaststelling van beheerplannen als de vergunningverlening. Het bepaalt of een uitvoerige toetsing, een zogenaamde passende beoordeling, moet worden uitgevoerd. Indien als gevolg van een ingreep de toekomstige oppervlakte habitat of leefgebied, aantal van een soort of kwaliteit van een habitat lager zal worden dan zoals bedoeld in de instandhoudingsdoelstelling, dan kan sprake zijn van significante gevolgen. Voor het goede begrip, de soorten hoeven er niet te zitten, het gebied moet geschikt zijn voor de soorten.

Vaste rust- of verblijfplaats

Een plek binnen het leefgebied van een soort die essentieel is voor de levenscyclus van een individu. De Flora- en faunawet omschrijft niet exact wat een vaste rust- of verblijfplaats is. Dit is soortafhankelijk.

Vliegroute

Een vaste route die door vleermuizen wordt gebruikt tussen de verblijfplaatsen naar foerageergebieden.

Winterverblijfplaats

Verblijfplaats die gebruikt wordt om de periode van winterrust te overbruggen. Voor vleermuizen zijn dit vorstvrije, maar koele en vochtige plekken. Er kans sprake zijn van massaverblijfplaatsen, verblijfplaatsen van kleine groepen of één of enkele individuen.

Zomerverblijfplaats

Is een vleermuisverblijfplaats anders dan een kraamverblijf. Buiten de kraamperiode worden deze door vrouwtjes gebruikt, binnen de kraamperiode door individuele mannetjes.

